

Zápis ze zasedání Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života (dále jako „Výbor“) konaného dne 6. června 2017

Místo a čas konání: Úřad vlády ČR, Strakova akademie, Praha 1, zasedací místnost č. 179

Přítomné členky/členové Výboru:

Jméno	Organizace
1. Eisnerová Alexandra (zástup za Lukáše Talpu)	Liga otevřených mužů
2. Hašková Hana	Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
3. Knoblochová Helena	Europodnikatelka 21. století
4. Kňapová Kateřina	MPSV
5. Kolínská Rut	Síť pro rodinu
6. Schneider Jan	MČ Praha 4
7. Wichterlová Lada	Gender Studies
8. Zajíčková Drahomíra	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí

Omluvené členky/členové Výboru:

Jméno	Organizace
1. Langerová Pavlína	Moravská asociace podnikatelek a manažerek
2. Madejová Marie	Koordinační a informační středisko pro osoby se zdravotním postižením a seniory
3. Machátová Danuše	ČMKOS
4. Uhl Michal	MČ Praha 2
5. Vohlídalová Marta	NKC – gender a věda
6. Žáková Olga	Open Society Fund

Hostky/hosté

1. Opletalová Magdalena	Ministerstvo práce a sociálních věcí
2. Valdřová Jana	nezávislá expertka

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“):

Hradecká Lucie, Šimandlová Kamila, Viktorinová Nikola, Zachariášová Lucia

Z celkového počtu 14 členek a členů Výboru bylo přítomno 7, resp. 8 osob s hlasovacím právem, tj. Výbor byl usnášenis schopný.

1. Úvod

R. Kolínská přivítala přítomné a doplnila, že se před jednáním omluvila členka Výboru Marta Vohlídalová, proto bude bod 3 programu velmi stručný. R. Kolínská dále představila návrh programu.

Znění programu navrženého Výborem bylo následující:

Návrh programu jednání – Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, 6. června 2017	
1. Úvod	R. Kolínská
2. Aktuální informace k rozpracovanému podnětu k jazykovým aspektům sladování a rovnosti žen a mužů	J. Valdřová, diskuse
3. Aktuální informace k rozpracovanému podnětu k možnostem sladování ve vysokoškolském prostředí	M. Vohlídalová, diskuse
4. Prezentace projektu Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů	M. Opletalová, diskuse
5. Osvětová akce na téma práce v pečovatelské sféře a sladování pracovního a rodinného života	R. Kolínská, diskuse
6. Různé	členky a členové Výboru

2. Aktuální informace k rozpracovanému podnětu k jazykovým aspektům sladování a rovnosti žen a mužů

R. Kolínská uvedla bod a doplnila, že se pro dnešní jednání podařilo zajistit přítomnost Jany Valdřové, expertky na gender v jazyce. Předala slovo J. Valdřové.

J. Valdřová uvedla téma genderu v jazyce. Zmínila příklady zohlednění genderového jazyka v institucích. Dále doplnila, že v časopise Gender, rovné příležitosti, výzkum vyšla studie zabývající se tématem používání jazyka ve srovnání s prestiží žen. Dále představila několik brožur, které se týkají genderu a jazyka a které by mohly být pro další práci Výboru užitečné. Přislíbila také, že v případě potřeby je ochotna pomoci s přípravou podnětu Výboru.

Dále L. Zachariášová doplnila, proč se Výbor genderovým jazykem zabývá. Uvedla, že se touto otázkou již v minulosti zabýval v diskuzi o možných úpravách pojmů „mateřská / rodičovská dovolená“, „mateřská škola“, „chůva“ apod. Je však možno toto téma otevřít také širěji, nejen v souvislosti s agendou Výboru.

R. Kolínská dále doplnila, že pojem „zdravotní bratr“ již existuje, ale například s pojmem „chůva“ je to obtížnější. Další důležitou otázkou také je, jak se lidé samy prezentují. Například ji překvapuje,

pokud pracovnice, které se na ministerstvu zabývají projekty na dětské skupiny, se samy nazývají metodikem, nikoliv metodičkou.

J. Valdřová dále ke konkrétním možnostem doplnila, že je možné pracovat s tzv. Národní soustavou povolání, kde jsou některé profese pouze v mužském tvaru, některé pouze v ženském a některé v obou. Dále doporučila spojit se s lingvistickými pracovišti a s nimi vést diskuzi o genderových aspektech jazyka. Dle jejího názoru by se například pojem „rodičovská dovolená“ dal upravit tak, že se pouze odstraní „dovolená“ a pojem „mateřská / „rodičovská“ může fungovat. Pojem „mateřská / rodičovská péče“ není dle jejího názoru vhodná, neboť pojem péče se používá ve více souvislostech. Rovněž zmínila, že v březnu 2017 proběhla porada na MV o změnách v registraci jmen a příjmení.

L. Kňapová doplnila, že lingvistický podnět Výboru je zatím rozpracován, rámeček podnětu byl zaslán sekretariátu Výboru. L. Zachariášová doplnila, že podnět nebyl dále zpracován, neboť nejdříve bylo v plánu pohovořit s J. Valdřovou.

L. Wichterlová řekla, že Národní soustava povolání se řeší také v projektu MPSV 22 % K ROVNOSTI. R. Kolínská v návaznosti na tuto zmínku požádala sekretariát Výboru, aby zjistil více o tom, jakým způsobem je otázka v tomto projektu řešena.

J. Valdřová dále ještě navrhla, že by Výbor mohl vytvořit slovníček pojmů, který by mohl být zveřejněn na webu a mohl by se dále využívat.

H. Hašková dodala, že také ČSÚ dělá klasifikaci povolání a používá mužské tvary, až na několik výjimek, např. uklízečka.

3. Aktuální informace k rozpracovanému podnětu k možnostem sladování ve vysokoškolském prostředí

L. Zachariášová znova omluvila Martu Vohlídalovou. Dále doplnila, že podnět zatím nebyl dopracován.

K. Kňapová by doporučovala, aby se podnět více zaměřoval na podmínky specifické pro vysokoškolské prostředí, než na systémové změny.

L. Wichterlová doplnila, že v současné době se řeší zákon o státní sociální podpoře v souvislosti s vysokoškolskými studujícími. Vysokoškolačky už nebudou automaticky spadat do 4leté rodičovské, ale do 3leté. I tak to ale není ideální.

J. Schneider dále doplnil, že poslaneckým návrhem se do této novely zákona o státní sociální podpoře, který je nyní v Senátu, opět vrátilo omezení 46 hodin návštěvy školky, což považuje za problematičké.

4. Prezentace projektu Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů

R. Kolínská opět uvedla bod a předala slovo Magdaleně Opletalové z MPSV, která projekt vede.

M. Opletalová představila projekt se zkráceným názvem „Krajská rodinná politika“. Jde o systémový projekt MPSV, který trvá od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019. Zahrnuje semináře ve všech krajích, nejdříve úvodní, které proběhnou na konci června resp. začátku července. V rámci projektu bude zřízeno místo krajského poradce/krajské poradkyně. Budou se zabývat přímým poradenstvím o rodinné politice, budou zajišťovat také síťování. V rámci síťování vznikne v každém kraji platforma sedmi osob, kde se bude potkávat jak veřejná správa, tak soukromý sektor i nevládní organizace. Vznikne také jedna celostátní platforma, která bude tvořena některými osobami z krajů. Zde bude docházet k výměně informací. Po úvodních seminářích budou v každém kraji následně zorganizovány další dvě akce. Dalším cílem projektu je zpracování analýzy rodinné politiky v krajích. Ta bude probíhat nejen formou „desk research“, ale také průzkumem veřejného mínění.

Následně bude vytvořena srovnávací studie. Bude rovněž vytvořena metodika/kuchařka rodinné politiky v krajích, která bude poskytovat návod samosprávám, aby si mohly nastavit dobrou rodinnou koncepci. Na závěr projektu proběhne konference k představení výstupů.

K. Kňapová doplnila, že paralelně probíhá projekt týkající se politiky stárnutí na krajích, oba projekty by měly být v souladu.

M. Opletalová odpověděla, že počítají se spoluprací i s dalšími projekty. Kromě zmíněného také projekt 22 % K ROVNOSTI, projekt k dětským skupinám či k sociálnímu bydlení, které jsou rovněž MPSV realizovány.

J. Schneider doplnil, že rodinná politika není jen o předškolní péči.

R. Kolínská uvedla, že Síť pro rodinu má také krajské koordinátorky, mají dobré zkušenosti. V mateřských centrech už také zapojují do činnosti seniorky a seniory (Babi, dědo, vyprávěj). Uvedla, že by bylo vhodné, aby systémové projekty státu čerpaly zkušenosti z toho, co již vzniklo.

L. Zachariášová navrhla, že za čas by bylo možné pozvat zástupkyni projektu znova, aby Výbor věděl, jak se projekt vyvíjí.

D. Zajíčková dále požádala, zda by bylo možné zajistit na příští jednání Výboru také prezentaci projektu ke koordinátorům seniorské politiky na krajích. J. Schneider obdobně požádal o prezentaci projektu k dětským skupinám.

R. Kolínská dále nadnesla, že by bylo vhodné, aby se z OP Z podporovaly také denní stacionáře pro seniorky a seniory („dědské“ skupiny“).

5. Osvětová akce na téma práce v pečovatelské sféře a sladování pracovního a rodinného života

R. Kolínská otevřela tento bod a uvedla, že by se Výbor v rámci něj měl pobavit o tom, jaký typ akce má smysl, aby se nejednalo o přesvědčování přesvědčených.

J. Schneider uvedl, že dříve bylo diskutováno téma nízkého ohodnocení feminizovaných odvětví. Dále doporučil termín konec listopadu 2017, aby to již byl seminář pro nové poslankyně a poslance.

R. Kolínská dále doplnila, že by bylo vhodné pozvat také novináře.

K. Kňapová doplnila, že má-li se jednat o téma dotýkající se pracovníků v sociálních službách, je třeba k tomu přizvat MPSV.

Bylo dohodnuto téma: (podfinancované) profese, v nichž převážně pracují ženy, resp. nedocenená péče.

H. Hašková shrnula, že bude dobré pozvat příslušný odbor MPSV, dále střežové organizace sociálních služeb a také výzkumnice, které se tématem zabývají. Dále doporučila zacílení na pečovatelské profese, nikoliv na téma péče jako také, neboť to by již bylo příliš široké.

D. Zajíčková doplnila, že by bylo vhodné zaměřit se i na náročnost a další aspekty těchto profesí, nejen na platy.

L. Wichterlová navrhla workshop doplnit o téma prekarizace a možností sladování.

H. Hašková také upozornila, že v tomto odvětví je značný prostor pro šedou ekonomiku, a to z důvodu systémového nedocenení těchto profesí.

R. Kolínská shrnula, že se bude jednat kolokvium v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR na přelomu listopadu a prosince. Bude se řešit téma nedocenených pečujících profesí, mimo jiné i s ohledem na sociální služby. Další návrhy na název byly: Proč si nevážíme pečujících profesí? či Vážíme si pečujících profesí? Budou pozvány zástupkyně pečujících profesí, poslanci

a poslankyně, MPSV, výzkumnice, novinářky a novináři. Bude také dobré mít konkrétní příběhy osob z této oblasti, na kterých bude možné téma dokladovat.

6. Různé

R. Kolínská uvedla, že není spokojena s tím, že mezi systémovými projekty a dalšími projekty je nepoměr ve financování. Projekty neziskovek jsou ale často účinnější a přínosnější. Dále požádala, aby pro hlasování per rollam a další připomínkování nebyly stanovovány šibeniční termíny. Nakonec uvedla, že 20. června 2017 bude na ČT2 vysílán dokument o domácím násilí s názvem Z lásky nenávisť. Dále navrhla, aby na některém z příštích jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů byl zařazen bod k dotacím OP Zaměstnanost, tématy by mohly být dětské skupiny, mikrojesle, malý počet výzev. Do 12. června 2017 bude možné ještě zaslat další podněty ze strany Výboru.

Dále byla ustavena pracovní skupina k organizaci osvětové akce, do které se přihlásili: D. Zajíčková, H. Hašková, J. Schneider, L. Wichterlová a R. Kolínská.

Bylo dohodnuto, že příští Výbor se uskuteční v září či říjnu.

Shrnutí úkolů pro sekretariát Rady a členky a členy Výboru:

1. Zjistit, jakým způsobem je řešena otázka Národní soustavy povolání v projektu MPSV 22 % K ROVNOSTI.

Zodpovídá: sekretariát Výboru

Termín: nejpozději do příštího jednání Výboru

2. Svolat jednání (případně i elektronicky) pracovní skupiny k organizaci osvětové akce.

Zodpovídá: sekretariát Rady

Termín: nejpozději do příštího jednání Výboru

3. Požádat Výbor o zaslání podnětů pro OP Zaměstnanost k projednání na jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů.

Zodpovídá: sekretariát Rady

Termín: nejpozději do příštího jednání Výboru

V Praze dne 13. června 2017

Zapsala: Lucia Zachariášová

Schválila: Rut Kolínská, předsedkyně Výboru